

Nr 171.

Av herr **Molin** i Dombäcksmark, *om ändrad lydelse, av 20 kap. 2 § strafflagen.*

Den skada och förödelse, som kådplockningen förlidet år åstadkommit å skogarna, manar till att åtgärder omedelbart vidtagas i syfte att göra kådan värdelös i handeln och såmedelst rädda våra skogar från ytterligare förstörelse. Det har nämligen visat sig, huru hänsynslöst kådplockarna i allmänhet burit sig åt, i det de huggit i granarna vid kådans lossande samt icke ens aktat för rov att skada friska träd för att skaffa framtida skördemöjligheter. Slikt måste med lagstiftningens och administrationens alla medel i tid stävjas, eljest är hela vårt skogsbestånd av gran i fara, ett förhållande, som på intet sätt kan uppväga den tillfälliga förtjänst kådplockningen fört med sig. Själva tillgången på kåda visar i och för sig att mycken skog finnes, som är skadad. Det är dock med kådan som med ruvan på ett sår, den skyddar trädstammen mot invandrande förmultningsbakterier liksom ruvan skyddar såret mot infektion. Det borde därför stå för envar klart, att avlägsnandet av kådan från trädet prisgiver det samma åt sjukdom och röta. Invändningen, att ett skadat träd, ju förr dess hellre bör avverkas, lämnas åt sitt värde, då kådbildning i och för sig ej behöver betyda att trädet är så skadat, att det ej längre förmår att växa och då skogsägaren ej kan anses skyldig att sköta skogen så individuellt, att varje träd med mer eller mindre stor kådbildning skall avverkas. Allra minst torde skogsägaren hava skyldighet eller nytta av att avverka sådana träd, sedan kådplockaren genomströvat skogen och berövat träden deras motståndskraft mot sjukdomar och död. Det är mig visserligen bekant, att den åskådningen på sina håll gör sig gällande, att skogen är

Bihang till riksdagens protokoll 1917. 4 saml. 77 häft. (Nr 171—173). 1

eller åtminstone bör vara en alla och en var tillkommande naturtillgång eller nationalrikedom och att de fattiga därför ej böra förmenas sin rätt att åtminstone få taga kådan från träden. Det är mig ej bekant, huruvida denna åskådning jämväl är villig tolerera, att fattigt folk skall ha rätt att plocka kåda på och förstöra statens egna skogar. Förmodligen passar ej doktrinen om den fria kådplockningen in, då det gäller statens egna skogar, varav konsekvensen borde bli, att vad som ej tolereras med avseende på statens egna skogar ej heller bör tolereras på enskildas skogar. För övrigt lär kådplockningen minst av allt hava utövats av fattigt folk. Erfarenheten har tvärtom under kådepidemiens och kådjobberiets dagar lärt, att de fattiga i ytterst liten utsträckning kunna beskyllas för de hänsynslösheter till vilka framför allt mera burget folk, dess tjänstehjon och barn hava gjort sig skyldiga. I förlitande på sin ställning i samhället ha de ansett sig kunna fara fram hur som helst. Slikt är sannerligen ingenting att uppmuntra, och ofattbart är, att Kungl. Maj:t i den utsträckning det skett, kunnat tillåta trafiken.

Av kådplockarnas tillvägagångssätt att döma, anse de, att kådplockning å annans mark är en fri- och rättighet som tillkommer envar svensk medborgare, att kådplockningen alltså är en fullt laglig hantering, evad den sker på egen eller annans mark och att skogsägaren ej kan lagligen beivra olovlig kådplockning. Samma uppfattning gäller också kottplockningen, som tidvis på sina ställen också varit, så att säga, epidemisk och övergått till sådana former, att skogsbestånden varit i allvarlig fara. På sistone har nu också jobberiet med *barr* börjat florera, med följd att trädens årsskott ej ens få vara i fred. Min mening är nu den, att i den mån svenska medborgare ej hava förmåga att på sunt och förnuftigt sätt till egen och samhällets vinning bruka en inbillad eller verklig rättighet, bör en sådan rättighet helt enkelt indragas. Av strafflagens 20 kapitel 2 § synes framgå, att såväl kåd- som barr- och kottplockning å annans skog och mark ej är förenad med ansvarspåföljd. Omsorgen om skogen, som dock är en av Sverges största och viktigaste naturtillgångar, bjuder därför, att strafflagens 20 kap. 2 § kompletteras i nödiga stycken.

Men det är ej nog därmed. Alla strafflagsbestämmelser till trots skola kåd-, barr- och kotttjuvar komma att husera å enskildas skogar, så länge de hoppas på att Kungl. Maj:t skall kunna förmås att meddela licenser, eller uraktlåta att i övrigt fatta sådana avgöranden, varigenom åtminstone kåda och barr bli värdelösa ting uti handeln. Med hänsyn till Kungl. Maj:ts hittills ådagalagda politik uti dessa stycken lär en direkt hem-

ställan vara på sin plats från riksdagens sida till Kungl Maj:t, att Kungl. Maj:t måtte permanent och ovillkorligt upprätthålla det meddelade exportförbudet å kåda, samt, i den mån det redan ej är verkställt, även utfärda och på liknande sätt upprätthålla exportförbud å barr, ävensom i övrigt vidtaga sådana åtgärder, som kunna befinnas nödiga i syfte att förhindra uppkomsten av inhemsk industri med kåda eller barr som råvara.

Då såväl dessa sistnämnda yrkanden som yrkandet på ändring av 20 kap. 2 § strafflagen ej lämpligen kunna sammanföras uti en och samma motion, inskränker jag mig till att i denna motion yrka,

att riksdagen för sin del måtte besluta följande förändrade lydelse av 20 kap. 2 § i strafflagen:

»Den som å skog eller mark, däri han ej äger del eller den han ej innehaver eller äger rätt att nyttja, olovligen fäller träd i uppsåt att trädet eller något därav sig eller annan tillägna, eller i sådant uppsåt, olovligen tager av växande träd kåda, ris, gren, barr, näver, bark, löv, bast, kott, ollon eller nötter, varde ändå att han det icke bortfört, ansedd såsom hade han stöld förövat, där värdet går över 15 riksdaler. Går det ej över 15 riksdaler, vare lag som i 24 kapitlet sägs.»

Stockholm den 26 januari 1917.

Emil Molin,
Dombäcksmark.

